

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי י"א באייר תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ס"ט

1. משנה - ר' טרפון אומר: יכולין ממזרין לטהר את זרעם שלא יהיו ממזרים. כיצד?
ממזר שנשא שפחה - הולד עבד ואינו ממזר, לאחמ"כ משחררו - ונעשה ישראל.
רבי אליעזר חולק: הרי זה עבד ממזר. ובגמרא פסקו כרבי טרפון.
2. בעל אכסנייתו של רבי שמלאי היה ממזר, אמר לו הייתי מכירך קודם שנשאת אשה הייתי נותן לך עצה לטהר בניך. מה העצה?
א. אין לפרש שהציע לו ללכת לגנוב ולמכור עצמו בעבד עברי, כיון שבשנותיו לא היה נוהג דין עבד עברי.
ב. אלא - את העצה הנ"ל שישא שפחה כנענית, ומכאן הוכיחו שכוונת רבי טרפון שאף לכתחילה מותר להשיא ממזר לשפחה כנענית.
ג. רב יהודה בשם שמואל: הלכה כר' טרפון.
3. מה טעמו של רבי אליעזר?
לו', הלך אחר פסולו.
ורבנן סברו ש'לו' מלמד על ישראל שנשא ממזרת, שלא נדרוש 'למשפחותם לבית אבותם'.
4. משנה - עשרה יוחסים עלו מבבל. כיצד דינם, אלו קבוצות מהם מותרים לבא זה בזה?
א. כהני, לויי וישראל.
ב. לויי, ישראלי, חללי, גירי וחרורי.
ג. גירי וחרורי, ממזירי ונתיני, שתוקי ואסופי.
שתוקי - כל שהוא מכיר את אמו ואינו מכיר את אביו [וכשקורא לפלוני אבא, אמו משתקת].
אסופי - כל שנאסף מן השוק ואינו מכיר לא את אביו ולא אמו. אבא שאול היה קורא לשתוקי בדוקי.
5. מדוע לא שנינו 'הלכו לארץ ישראל'?
באו להשמיענו בדרך אגב שבית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל, וארץ ישראל גבוה מכל הארצות [והובאו פסוקים].
ומכך שלא כתבו עלו לא"י יש ראייה לר' אלעזר: שלא עלה עזרא מבבל - עד שעשאה סולת נקיה, על ידי שהעלה עמו את כל הפסולים.
6. אביי ורבא נחלקו במשנתנו האם גורסים 'עלו מאיליהם, או 'העלום'. מה שורש מחלוקתם?
א. האם סוברים את דברי רבי אלעזר.
ב. איבעית אימא: כו"ע סוברים כר"א, ונחלקו האם הפרישם ומעצמם עלו, או שבע"כ העלם.
א. למ"ד עלו מובן דברי שמואל: כל ארצות עיסה לארץ ישראל, וארץ ישראל עיסה לבבל.
ואף למ"ד העלום יש ליישב שאף שאותו דור יודעים ממי לפרוש, אבל דורות הבאים לא ידעו.
ב. למ"ד עלו מובן מדוע מבואר בפסוק שבדקם ליד הנהר גילה שאין בהם מבני לוי.
ואף למ"ד העלום מובן - שבדקו קודם שהעלום מי הכשר, אבל בתוך הכשרים לא בדקו.
7. מה המקור לאלו שעלו?
א. כהני לויי ישראלי - וישבו הכהנים והלוים ומן העם והמשוררים והשוערים והנתינים בעריהם וכל ישראל בעריהם.
ב. חללי - מהברייתא ר' יוסי אומר: גדולה חזקה, שנא': ומבני הכהנים בני חביה ... אלה בקשו כתבם המתייחסים ולא נמצאו ויגואלו מן הכהונה, [היוחסין הנוספים יבוארו בדף הבא].
8. ויאמר התרשאת .. ואמר להם: הרי אתם בחזקתכם, במה הייתם אוכלים בגולה? בקדשי הגבול, אף כאן בתרומה ולא בקדשים.
למ"ד: מעלים מתרומה ליוחסין, מדוע לא חששו שיבואו להעלותם ליוחסין?
א. כיון שהורע חזקתם לעין כל שהם לא אוכלים קדשים. וגדולה חזקה היינו שבתחילה אכלו בתרומה דרבנן ולבסוף אכלו בתרומה דאורייתא.
ב. אף עתה לא אכלו בדאורייתא, ומה שמעלים זה רק מדאורייתא, שאע"פ שכעת אפשר לגזור משום תרומה דאורייתא, התייר בדרבנן.